

[Himmelstrup.]

Dispositioner, der blev truffet i Begyndelsen af Tyverne. Man har ment i første Omgang at kunne løse denne Opgave ved at binde de ledige Penge, og det sker ved det Forslag, vi her har til Behandling, Forslag om Ændring i Bankloven, ved en Stramning af de Likviditetskrav, som findes i den nugældende Banklovs § 11. Alle disse Bestræbelser, der er Tale om her — det gælder baade Bestræbelserne i Forslagets § 1 og Undtagelsesbestemmelsen herfra om den Maade, hvorpaa der kan dispenseres fra de Regler, som omhandles i Forslagets §§ 3 og 4 —, har utvivlsomt været Genstand for saa indgaaende og langvarige Forhandlinger imellem den højtærede Handelsminister og de paagældende Bankorganisationer, at der ingen Mulighed er for at røre ved det Resultat, man er naaet til. Jeg ser derfor saadan paa det, at det i og for sig er ganske unyttigt at omtale Enkeltheder i dette Forslag, og for saa vidt er det en rent formel Virksomhed, Rigsdagen udøver, naar den tager disse Spørgsmaal op til Behandling. Saa vidt jeg skønner, er det store økonomiske Byrder, Bankerne maa paatage sig ved at holde denne forøgede Kasse, hvoraf de jo ikke regner med at faa nogen Rente. Det er altsaa en død Kapital. Ganske vist har de heller ikke hidtil kunnet faa nogen næneværdig Rente af den, i hvert Tilfælde ikke ved at indsætte Pengene paa Foliokonto i Nationalbanken, fordi Begrebet Mellemrente i de sidste Maaneder har været helt ophævet; men paa anden Maade har det dog kunnet tænkes, at der kunde komme et beskedent Udbytte af disse meget betydelige Midler. Under Drøftelsen af det første Forslag, det som blev fremsendt til Regeringen fra Nationalbanken, var man inde paa at løse det her foreliggende Spørgsmaal paa den Maade, at en Del af disse Midler ikke skulde blive i de paagældende Bankers Kasse, men indsættes paa den saakaldte lovpligtige Foliokonto i Nationalbanken og derved være Genstand for en ganske beskedent Forrentning, som det vel dengang var Meningen Staten skulde betale. Det er der altsaa ikke Tale om nu; nu bliver Pengene i Bankernes Kasse, og det betyder vel, at de ikke skal have nogen Rente af dem.

Jeg vil gerne stille den direkte Forespørgsel til den højtærede Finansminister: Der er vel ikke Tale om, at Bankerne paa den ene eller den anden Maade, i Lighed med hvad Tilfældet var efter det oprindelige Forslag, skal have en Smule Udbytte af

disse Beløb, som paa denne Maade bliver bundet i deres Kasse? Hvis jeg ikke husker fejl, nævnte Formanden for Provinsbankernes Forening, Bankdirektør Andersen i Aarhus, paa Provinsbankernes Møde i Maj i Aarhus, at det oprindeligt havde været Meningen, at Foliokontoen i Nationalbanken skulde forrentes med $\frac{1}{4}$ pCt. Det er naturligvis ikke meget, men naar det drejer sig om et Beløb paa en 500—600 Mill. Kr., bliver det dog ogsaa til Penge, og det er altsaa en Indtægt, som jeg formoder at Bankerne, ved at kræve gennemført den Ordning, som nu bliver gennemført, gaar Glip af.

Jeg mener altsaa, det er upaakrævet at omtale Enkeltheder i Lovforslaget. Den Maade, disse Enkeltheder er blevet til paa, gør det næppe muligt, at der kan foretages Ændringer, og saa er det for saa vidt overflødig at spille Tid med at diskutere dem. Man maa nu blot ønske, at de Foranstaltninger, der her er Tale om, faar den tilsigtede Virkning, saa at det danske Samfund herigennem kan undgaa de betydelige Tab, som tilsvarende Forhold førte over os under den forrige Krig.

Det andet Lovforslag, der er til Behandling, er altsaa den højtærede Stats- og Finansministers, og det er jo, om jeg saa maa sige, et Laaneforslag i tre Afsnit, hvoraf de to Afsnit handler om gammelkendte Ting, nemlig Optagelse af et Laan i Form af Statsgældsbeviser til 200 Mill. Kr. og Optagelse af et Laan paa indtil 300 Mill. Kr. i Form af kortvarige Skatkammerveksler. Dette er jo gammelkendte Laanformer, men det kan ikke nægtes, at denne Gang er der et ganske særligt Formaal for Laanene, og det er saapas det samme for de to Laan, nemlig at binde de Penge, som nu ligger dels hos Erhvervsvirksomhederne, dels hos Pengeinstitutterne; disse Penge vil man suge op som Statslaan. Den højtærede Stats- og Finansminister brugte i Forelæggelsestalen det Udtryk, at disse Penge skulde „nedkules“, det er jo et særdeles rammende om end noget drastisk Udtryk. Man maa saa haabe, at den højtærede Stats- og Finansminister ikke tager Pengene frem igen, før det er nødvendigt.

Udstedelsesfristen for disse Laan er sat til 30. Juni 1944, og de Beløb, det drejer sig om, er altsaa fikseret i selve Lovforslaget. Men saa findes der en Tilføjelse baade til § 1 og § 2 gaaende ud paa, baade at Beløbet kan forhøjes, og at Udstedelsesfristen kan forlænges med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg. Jeg maa sige, jeg synes ikke